

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

A. Να μεταφράσετε τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

“Cum Octaviānus... imperātor”. (Ενότητα 29: «Ο Οκταβιανός, ο παπουτσής και το κοράκι»)

Όταν ο Οκταβιανός μετά τη νίκη (του) στο Άκτιο επέστρεψε στη Ρώμη, πήγε να τον συναντήσει κάποιος άνθρωπος που κρατούσε ένα κοράκι· το είχε διδάξει να λέει τα εξής: «Χαίρε, Καίσαρα, νικητή στρατηγέ».

“Ministri supervacaneae... fieri locuplētē”; (Ενότητα 36: « Μία απόπειρα δωροδοκίας»)

«Μέλη της περιττής, για να μην πω ανόητης, πρεσβείας, πείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά τα διατάζει του πλούσιους, παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος·

“Quin etiam... iudicābo Marium.” (Ενότητα 40 : «Ακλόνητη αποφασιστικότητα μπροστά στις απειλές του δικτάτορα»)

Κι επιπλέον, όταν ο Σύλλας τον πίεζε με απειλές, αυτός είπε στον Σύλλα: «Ακόμη κι αν μου δείξεις τα αγήματα των στρατιωτών, με τα οποία έχεις περικυκλώσει το Βουλευτήριο, ακόμη κι αν με απειλήσεις με θάνατο, ποτέ ωστόσο εγώ δε θα κηρύξω τον Μάριο εχθρό (του κράτους).

“Porcia, Bruti uxor... obiurgandam venit,” (Ενότητα 49: «Η Πορκία και ο Βρούτος»)

Η Πορκία , η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άντρα της για τη δολοφονία του Καίσαρα, ζήτησε ένα μαχαίρακι μανικιουρίστα τάχα για να κόψει τα νύχια (της) και με αυτό αυτοτραυματίστηκε καθώς της γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρα (της) από τα ξεφωνητά των υπηρετριών, ήρθε για να τη μαλώσει, γιατί τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα.

B.1. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση για καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις (Μονάδες 10):

α. Πότε αρχίζει ο λατινικός Μεσαίωνας; **IV. 6^{ος} αι.μ.Χ.**

β. Ποια η σχέση του του ρωμαίου λογοτέχνη με το ελληνικό πρότυπο; **I. η δημιουργική πρόσληψη και ο ανταγωνισμός**

γ. Ο Πόπλιος Βεργίλιος Μάρων : **II. Είναι αναμφίβολα ο εθνικός ποιητής των Ρωμαίων**

δ. Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας: **IV. Δεν είναι αυτοφυής**

ε. Ο Ιούλιος Καίσαρ είναι : **III. είναι ο καλλιτέχνης του είδους των απομνημονευμάτων**

2.Να βρείτε τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις με αυτές των αποσπασμάτων:

Ιμπεριαλισμός- **imperator**

Λεγεωνάριος-**legationis**

Εγωκεντρικός- **ego**

Μιλιταρισμός – **militum**

Κουρσάρος- **occurrit**

Μεγάλος- **magnum**

Σβέλτος- **solvit**

Γ.1. α. Να κλίνετε τις παρακάτω συνεκφορές:

Victoriam Actiacam , homo quidam, victor imperator, sui viri

	*ΠΡΟΣΟΧΗ ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΚΛΙΣΗ ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΑΡΙΘΜΟ ΑΠΟ ΑΥΤΟΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ			
	victoriam Actiam	homo quidam	victor imperator	sui viri
	ουσ.αρσ.γ'κλ.εν/επιθ.γ'κλ.εν	ουσ.αρσ.γ'κλ εν./αντων.αρσ.εν	ουσ.αρσ.γ'κλ.εν/ουσ.αρ σ.γ'κλ.εν	αντων.αρσ.εν/ουσ. αρσ.β'κλ.εν
nom	victoriae Actiacae	homines quidam	victores imperatores	sui viri
gen	victoriarum Actiacarum	hominum quorundam	victorum imperatorum	suorum virorum
dat	victoriis Actiacis	hominibus quibusdam	victoribus imperatoribus	suis viris
acc	victorias Actiacas	homines quosdam	victores imperatores	suos viros
voc	victoriae Actiacae	-	victores imperatores	
abl	victoriis Actiacis	hominibus quibusdam	victoribus imperatoribus	suis viris

1.b. Να γράψετε τα παραθετικά του επιθέτου aequo και στα τρία γένη. Να σχηματίσετε το επίρρημα και στους τρεις βαθμούς.

aequo-aequiore-aequissimo

aeque-aequius-aequissime

2.α.Να γράψετε ό,τι ζητείται για τα ακόλουθα ρήματα:

Rediret: β' πληθ. υποτακτικής παθητικού υπερσυντελικού → **rediti essetis**

Attulissent: β' πληθ. οριστικής και υποτακτικής ενεργητικού μέλλοντα → **afferetis / allaturi sitis**

Uteretur: α' πληθ. υποτακτική ενεστώτα και μέλλοντα → **utamini / usuri simus**

Solvit: β' εν. οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας → **soluturus es / soluturus eris**

Fieri: β' εν. υποτακτικής και προστακτικής ενεργητικού ενεστώτα → **facias / fac**

2.b. Να κλίνετε την Οριστική και Υποτακτική Ενεστώτα του ρήματος: malle

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	
ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ
malo	malim
mavis	malis
mavult	malit
malumus	malimus
mavultis	malitis
malunt	malint

Δ.1.α. Να δηλώσετε τον σκοπό με όλους τους δυνατούς τρόπους:

Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit →

- **Clamore diende ancillarum in cubiculum vocatus Brutus eius obiurgandae causa venit.**
- **Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus venit ut eam obiurgaret.**

- Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus venit obiurgatum eam.
- Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus venit qui eam obiurgaret.

1.b. Να αντικαταστήσετε την αιτιολογική πρόταση με μετοχή:

Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripisset officium. → **Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit tonsoris praerepto officio.**

1.c. Να αντικαταστήσετε τους ομοιόπτωτους προσδιορισμούς με ισοδύναμες συντακτικώς δευτερεύουσες προτάσεις:

Porcia, Bruti uxor, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit. → **Porcia, qui Bruti uxor erat, cultellum, qui tonsorius erat, quasi unguium resecandorum causa poposcit.**

1.d. Να χαρακτηρίσετε την πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά)

“cum Sulla minitans ei instāret”

Δευτερεύουσα χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας με το ρήμα dixit, εισάγεται με τον ιστορικό-δηγηματικό σύνδεσμο cum και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί ο ιστορικός σύνδεσμος cum υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια και δημιουργεί μία σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους, ενώ είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου στην υποτακτική και συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (instaret) , γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου(dixit) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

“quibus curiam circumsedisti”

Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στο agmina, κρίσης, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quibus, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει κάτι το πραγματικό, χρόνου παρακειμένου, γιατί δηλώνει προτερόχρονο.

Δ.2.a. Να τρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική :

“numquam tamen ego hostem iudicābo Marium” → numquam tamen a me hostis iudicabitur Marius.

2.b. Να μετατρέψετε τον πλάγιο και εξαρτημένο λόγο σε ευθύ και ανεξάρτητο:

“narrāte Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperāre quam ipsum fieri locuplēm”
→ **Manius Curius mavult locupletibus imperare quam ipse fieri locuples.**

2.c. Να τρέψετε α)τη χρονική πρόταση σε εναντιωματική εισαγόμενη με τον σύνδεσμο etsi και β)να τρέψετε τη χρονική πρόταση ώστε να δηλώνει το σύγχρονο:

“Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit”

α) Nam etsi ad eum magnum pondus auri publice missum attulerunt, ut eo uteretur, vultum risu solvit.

β) Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum afferent, ut eo uteretur, vultum risu solvit.

2.d. Να δηλώσετε με διαφορετικό τρόπο την εκφορά του χρόνου στη φράση:

Post victoriam Actiacam → **Actiaca post victoria**

και να δηλώσετε και με τους τέσσερις πιθανούς τρόπους την εκφορά του σκοπού στη φράση: Brutus ad eam obiurgandam venit.

→ Brutus venit ut obiurgaret eam.

→ Brutus venit qui obiurgaret eam.

→ Brutus venit obiurgatum eam.

→ **Brutus venit obiurgandae eius causa.**

Δ.3. Να γίνει συντακτική αναγνώριση των λέξεων με έντονη γραφή στα παραπάνω αποσπάσματα. Οι λέξεις που είναι δίπλα-δίπλα αποτελούν ένα συντακτικό φαινόμενο.

post victoriam: εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου (χρονική ακολουθία) στο redirect.

haec: (σύστοιχο) αντικείμενο στο dicere

magnum: επιθετικός προσδιορισμός στο pondus

Ministri: κλητική προσφώνηση

locuplêtem: κατηγορούμενο στο ipsum

minitans: τροπική μετοχή στο ρήμα instaret συνημμένη στο υποκείμενο Sulla , δηλώνει το σύγχρονο

mihi : έμμεσο αντικείμενο στο ostendas

de interficiendo Caesare : εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς στο consilium(υποχρεωτική γερονδιακή έλξη, γιατί θα είχαμε εμπρόθετο τύπο γερονδίου με αντικείμενο σε αιτιατική : de interficiendo Caesarem)

elapso: αιτιολογική μετοχή υποκειμενικής/υποθετικής αιτιολογίας (επειδή συνοδεύεται από το velut) στο ρήμα vulneravit, συνημμένη στο eo, δηλώνει το προτερόχρονο

Clamore: αφαιρετική της αιτίας(εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο) (ή του ποιητικού αιτίου, απρόθετο, γιατί είναι άψυχο) στο vocatus.

